

OFICIUL NAȚIONAL PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATEREA SPĂLĂRII BANILOR

București 2026

Acronime

CSB/ CFT - Combaterea spălării banilor / combaterea finanțării terorismului

FATF (Financial Action Task Force) - Grupul de Acțiune Financiară Internațională

FIU (Financial Intelligence Unit) - Unitate de informații financiare

KYC (Know Your Customer) – Cunoaște-ți clientul

NRA - Evaluarea națională a riscurilor

RBA – Abordare bazată pe riscuri

SRA - Evaluarea sectorială a riscurilor

SB/FT – Spălarea banilor/finanțarea terorismului

Cuprins

I.	Noțiuni generale	4
	1.1 Definiții.....	4
	1.2 Scopul ghidului.....	7
	1.3 Necesitatea combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului în materia furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii.....	7
II.	Cadrul legal.....	8
	2.1 Cadrul legal internațional.....	8
	2.2 Legislație națională.....	9
III.	Supravegherea sectorului furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii....	10
	3.1 Rolul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor....	10
	3.2 Abordarea bazată pe riscuri în cadrul sectorului furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii.....	11
IV.	Obligațiile entităților din cadrul sectorului furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii în materia prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului.	
	4.1 Desemnarea persoanei cu responsabilități în aplicarea Legii nr.129/2019..	14
	4.2 Politici, proceduri și controale interne.....	14
	4.3 Raportarea tranzacțiilor suspecte.....	16
	4.4 Raportarea tranzacțiilor care nu prezintă indicatori de suspiciune.....	17
	4.5 Identificarea și evaluarea riscurilor.....	18
	4.6 Măsurile standard de cunoaștere a clienței.....	22
	4.7 Măsurile simplificate de cunoaștere a clienței.....	23
	4.8 Măsurile suplimentare de cunoaștere a clienței	23
	4.9 Declararea beneficiarului real.....	24
	4.10 Păstrarea documentelor.....	28
	4.11 Protecția angajaților și interzicerea divulgării.....	29
	4.12 Instruirea anagajaților.....	30
V.	Sancțiuni internaționale.....	31
VI.	Răspunderea furnizorilor de servicii pentru societati sau fiducii.....	33
	6.1 Răspunderea contravențională.....	33
	6.2 Răspunderea penală.....	34

CAP. I - NOȚIUNI GENERALE

1.1 Definiții

Furnizori de servicii pentru societăți sau fiducii

Prin furnizori de servicii pentru fiducii, societăți sau construcții juridice, denumiți în continuare *furnizori de servicii pentru societăți sau fiducii*, se înțelege orice persoană fizică sau juridică ce prestează cu titlu profesional oricare dintre următoarele servicii pentru terți:

- constituie societăți sau alte persoane juridice;
- exercită funcția de director ori administrator al unei societăți sau are calitatea de asociat al unei societăți de persoane sau al unei asocieri în participație ori o calitate similară în cadrul altor persoane juridice sau intermediază ca o altă persoană să exercite aceste funcții ori calități;
- pune la dispoziție un sediu social, punct de lucru, o adresă comercială, poștală ori administrativă sau orice alt serviciu similar acestora;
- exercită calitatea de fiduciar într-o fiducie sau într-o construcție similară acesteia sau intermediază ca o altă persoană să exercite această calitate;
- deține calitatea de acționar sau intermediază ca o altă persoană să dețină calitatea de acționar pentru o persoană juridică, alta decât o societate ale cărei acțiuni sunt tranzacționate pe o piață reglementată care este supusă unor cerințe de publicitate în conformitate cu legislația Uniunii Europene sau cu standarde fixate la nivel internațional.

Definiția furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii statuată în cadrul Legii nr.129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, denumită în continuare Legea nr.129/2019, cu modificările și completările ulterioare, constituie, prin excelență, o adaptare, potrivit dreptului național, a cerințelor impuse de Recomandarea 22 FATF și a definiției statuate în cuprinsul art. 3 din Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE.

Conform definiției FATF, termenul furnizori de servicii pentru fiducii și companii se referă la toate persoanele sau întreprinderile care nu sunt înglobate în altă parte în Recomandări.

Beneficiar real

Termenul de beneficiar real se referă la persoana fizică (persoanele fizice) care dețin(e) sau controlează în fond un client și/sau persoana fizică în numele căreia este realizată o tranzacție. De asemenea, include acele persoane care exercită controlul efectiv final asupra unei persoane juridice sau structuri juridice.

Bunuri

Potrivit art. 2 lit. c) din Legea nr.129/2019, cu modificările și completările ulterioare, bunurile înseamnă activele de orice fel, corporale sau necorporale, mobile ori imobile, tangibile sau intangibile, precum și documentele juridice sau instrumentele sub orice formă, inclusiv electronică sau digitală, care atestă un titlu ori un drept sau interese cu privire la acestea.

Client/clientelă

Potrivit art. 2 lit. r) din Legea nr.129/2019, cu modificările și completările ulterioare, client/clientelă înseamnă orice persoană fizică, juridică sau entitate fără personalitate juridică cu care entitățile raportoare desfășoară relații de afaceri ori cu care desfășoară alte operațiuni cu caracter permanent sau ocazional. Se consideră client al unei entități raportoare orice persoană cu care, în desfășurarea activităților sale, entitatea raportoare a negociat o tranzacție, chiar dacă respectiva tranzacție nu s-a finalizat, precum și orice persoană care beneficiază sau a beneficiat, în trecut, de serviciile unei entități raportoare.

Fiducia

Potrivit art. 773 din Codul civil, fiducia înseamnă operațiunea juridică prin care unul sau mai mulți constituitori transferă drepturi reale, drepturi de creanță, garanții ori alte drepturi patrimoniale sau un ansamblu de asemenea drepturi, prezente ori viitoare, către unul sau mai mulți fiduciar care le exercită cu un scop determinat, în folosul unuia sau mai multor beneficiari. Aceste drepturi alcătuiesc o masă patrimonială autonomă, distinctă de celelalte drepturi și obligații din patrimoniile fiduciarilor.

Infrațiunea de spălare a banilor

Potrivit articolului 49 alin. (1) din Legea nr.129/2019, cu modificările și completările ulterioare, constituie infrațiune de spălare a banilor:

a) schimbarea sau transferul de bunuri, cunoscând că provin din săvârșirea de infrațiuni, în scopul ascunderii sau al disimulării originii ilicite a acestor bunuri ori în scopul de a ajuta persoana care a săvârșit infrațiunea din care provin bunurile să se sustragă de la urmărire, judecată sau executarea pedepsei;

b) ascunderea ori disimularea adevăratei naturi, a provenienței, a situației, a dispoziției, a circulației sau a proprietății bunurilor ori a drepturilor asupra acestora, cunoscând că bunurile provin din săvârșirea de infracțiuni;

c) dobândirea, deținerea sau folosirea de bunuri de către o altă persoană decât subiectul activ al infracțiunii din care provin bunurile, cunoscând că acestea provin din săvârșirea de infracțiuni.

Infracțiunea de finanțare a terorismului

Potrivit art. 36 alin. (1) din Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului constituie infracțiune de finanțare a terorismului, punerea la dispoziția unei entități teroriste a unor bunuri mobile sau imobile, cunoscând că acestea sunt folosite pentru sprijinirea sau săvârșirea actelor de terorism, precum și realizarea ori colectarea de fonduri, direct sau indirect, ori efectuarea de orice operațiuni financiar-bancare, în vederea finanțării actelor de terorism.

Persoana juridică

Potrivit art. 25 alin. (3) Cod civil, persoana juridică este orice formă de organizare care, întrunind condițiile cerute de lege, este titulară de drepturi și obligații civile.

Profesionist

Potrivit art. 3 alin. (2) din Codul civil sunt considerați profesioniști toți cei care exploatează o întreprindere.

Potrivit art. 8 alin. (1) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, noțiunea *profesionist* prevăzută la art. 3 din Codul civil include categoriile de comerciant, întreprinzător, operator economic, precum și orice alte persoane autorizate să desfășoare activități economice sau profesionale, astfel cum aceste noțiuni sunt prevăzute de lege, la data intrării în vigoare a Codului civil.

Persoană, entitate sau organism desemnat

Potrivit art. 2 alin. (1) lit.b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, prin *persoană, entitate sau organism desemnat* se înțelege o persoană fizică sau juridică, o entitate sau un organism care face obiectul sancțiunilor internaționale.

Înșețarea fondurilor

Potrivit art. 2 alin. (1) lit. g) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, *înșețarea fondurilor* reprezintă orice acțiune menită să împiedice circulația, transferul, modificarea, utilizarea, accesul sau

tranzacțiile cu fonduri, susceptibilă să aibă ca rezultat modificarea volumului, a valorii, a localizării, a proprietății, a deținerii, a naturii sau a destinației acestora sau orice altă modificare care ar permite utilizarea fondurilor, inclusiv gestionarea portofoliilor.

► **Înghețarea resurselor economice**

Potrivit art. 2 alin.(1) lit. i) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, *înghețarea resurselor economice* reprezintă prevenirea utilizării resurselor economice pentru a obține fonduri, produse sau servicii în orice mod, inclusiv prin vânzare, închiriere sau ipotecare.

► **Financial Action Task Force (FATF)**

Organism interguvernamental independent care elaborează și promovează politici pentru a proteja sistemul financiar global împotriva spălării banilor, finanțării terorismului și finanțării proliferării armelor de distrugere în masă. Recomandările FATF sunt recunoscute drept standardul internațional pentru combaterea spălării banilor (CSB) și combaterea finanțării terorismului (CFT).

1.2 Scopul Ghidului

Scopul prezentului ghid rezidă în:

- a) înțelegerea abordării bazate pe riscuri pentru furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii, alții decât cei prevăzuți la art.5 alin. (1) lit. e) și f) din Legea nr.129/2019, cu modificările și completările ulterioare, dar și pentru entitățile care relaționează cu aceștia.
- b) aprofundarea legislației relevante în materia CSB/CFT în sectorul furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii.
- c) prezentarea obligațiilor entităților din cadrul sectorului furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii în materia CSB/CFT.
- d) analiza sancțiunilor aplicabile entităților din cadrul sectorului furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii în materia CSB/CFT.

1.3 Necesitatea combaterii spălării banilor/finanțării terorismului în sectorul furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii.

Soliditatea, integritatea, stabilitatea și încrederea în sistemul financiar în ansamblul său ar putea fi puse grav în pericol de eforturile celor ce săvârșesc fapte de natură penală fie prin disimularea originii produselor infracțiunii, fie prin canalizarea de fonduri legale sau ilegale în scopuri teroriste. Cei care spală bani și cei care finanțează terorismul ar putea încerca să profite, pentru a-și facilita activitățile infracționale, de libera circulație a capitalurilor și de libertatea de a presta servicii financiare pe care le implică spațiul financiar integrat al Uniunii Europene.

Infractorii pot profita de oportunitatea de a menține controlul asupra activelor obținute ilegal, afectând capacitatea autorităților de aplicare a legii de a descoperi de unde provin activele și cine sunt proprietarii acestora. Structurile societare și fiduciile pot fi folosite de către infractori pentru obținerea rezultatului dorit. În timp ce companiile-paravan, care nu au active sau activități de afaceri în desfășurare, pot fi folosite în scopuri legitime, de exemplu, ca mecanisme de tranzacție, ele pot fi utilizate și pentru a ascunde beneficiarii reali sau pentru a genera percepția de legitimitate. Infractorii pot încerca, de asemenea, să utilizeze abuziv companiile inactive constituite de furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii, căutând o cale de acces către companiile care „*au stat la sertar*” mult timp. Aceasta poate fi o încercare de a crea impresia că acele companii își desfășoară activități în condiții de legalitate deoarece sunt înființate de mulți ani. Entitățile de tip societar inactive pot contribui la complexitatea generală a structurilor entității, acoperind și mai mult informațiile de bază privind beneficiarii reali.

Capacitatea de a aplica în mod eficace o abordare bazată pe riscuri va determina îndeplinirea corectă a obligațiilor ce le revin furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii în materia CSB/CFT.

Ca o expresie a garanțiilor statuate în art. 45 din Constituția României, furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii oferă o gamă de servicii diversificate în ceea ce privește activitățile prestate, durata relațiilor formate cu clienții și amploarea acestora.

Entitățile de tip societar și fiduciile sunt percepute de infractori ca potențiale structuri utile pentru obținerea rezultatului dorit. În pofida rolului esențial și legitim pe care aceste entități îl joacă în economia globală, statutul juridic al acestora se poate preta la utilizarea lor în scheme complexe menite să ascundă adevărații beneficiari reali și motivul pentru care efectuează tranzacții. De asemenea, pot fi utilizate în mod abuziv în diverse scopuri ilicite, inclusiv spălare de bani, infracțiuni de corupție, infracțiuni fiscale, finanțare a terorismului și alte activități infracționale. Pentru infractorii care încearcă să eludeze măsurile de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, entitățile societare și fiduciile reprezintă o modalitate atractivă de a-și disimula identitatea și de a ascunde originea, destinația sau scopul final al fondurilor prin manipularea sistemului financiar.

Recomandările FATF sunt aplicabile furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii, inclusiv în ceea ce privește obligațiile privind cunoașterea clienței, raportarea tranzacțiilor suspecte și a interdicțiilor asociate privind avertizarea, păstrarea evidențelor, identificarea și gestionarea riscurilor legate de persoanele expuse public sau noile tehnologii.

Amenințările, vulnerabilitățile și riscurile specifice legate de spălarea banilor și finanțarea terorismului pot afecta sectorul furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii, reducând capacitatea, integritatea și soliditatea sistemului financiar la nivel național.

CAP. II – CADRUL LEGAL

2.1 Cadrul legal internațional

Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei transpusă în legislația națională.

Directiva (UE) 2024/1640 Parlamentului European și a Consiliului privind mecanismele care trebuie instituite de statele membre pentru prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 și de modificare și abrogare a Directivei (UE) 2015/849 cu termen de transpunere 10 iulie 2027, cu excepțiile prevăzute de art.78 din directivă.

Directiva (UE) 2018/1673 a Parlamentului European și a Consiliului privind combaterea prin măsuri de drept penal a spălării banilor transpusă în legislația națională.

Directiva (UE) 2024/1226 a Parlamentului European și a Consiliului privind definirea infracțiunilor și a sancțiunilor pentru încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii și de modificare a Directivei (UE) 2018/1673 transpusă în legislația națională.

2.2 Legislație națională

În România, cadrul juridic principal în contextul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului este reglementat prin Legea nr.129/2019, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit legislației naționale, respectiv în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare, furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii sunt entități raportoare, supravegheate de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor (FIU România), acestora incumbându-le obligațiile din materia prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

În art. 5 alin. (1) lit. g) din Legea nr.129/2019, cu modificările și completările ulterioare, se menționează *expressis verbis* că au calitatea de entități raportoare furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii, alții decât cei prevăzuți la lit. e) și f) din același act normativ.

Sintagma, “...alții decât cei prevăzuți la lit. e) și f)” se referă la auditorii, experții contabili, contabilii autorizați, evaluatorii autorizați, consultanții fiscali, persoanele care acordă consultanță financiară, de afaceri sau contabilă, alte persoane care se angajează să furnizeze, direct sau prin intermediul altor persoane cu care persoana respectivă este afiliată, ajutor material, asistență sau consiliere cu privire la aspectele fiscale, financiare, ca activitate economică sau profesională principală, notarii publici, avocații, executorii judecătorești și alte persoane care exercită profesii juridice liberale. O interpretare similară se regăsește și în cuprinsul *Guidance for a Risk-Based Approach for Trust & Company Service Providers (TSCPs)*, FATF, Paris, 2019.

Exigențele impuse de legislația națională sunt o reflectare a Recomandărilor FATF cu relevanță în materie. Astfel, în Glosarul general aferent Notelor interpretative la Recomandările FATF la definirea conceptului de întreprinderi și profesii nefinanciare desemnate se precizează textual că “furnizorii de servicii pentru fiducii și companii se referă la toate persoanele sau întreprinderile care nu sunt înglobate în altă parte din aceste Recomandări...”

Prin Ordinul Președintelului Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor nr. 37 din data de 02.03.2021 au fost aprobate Normele de aplicare a prevederilor Legii nr.129/2019, cu modificările și completările ulterioare, pentru entitățile raportoare supravegheate și controlate de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor. În conformitate cu dispozițiile art. 3 lit. e) din cuprinsul acestui act normativ sunt entități reglementate furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii, alții decât cei prevăzuți la art.5 alin. (1) lit. e) și f) din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, așa cum sunt definiți la art. 2 lit. l) din această lege, inclusiv entități ce desfășoară efectiv activitățile menționate în definiția din lege, conform codurilor CAEN 6420, CAEN 6910 și CAEN 6820.

În ceea ce privește relevanța celor trei coduri CAEN menționate în mod explicit în cuprinsul Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare, urmează să se constate că acestea au fost reglementate prin Ordinul Președintelui Institutului Național de Statistică nr. 377 din data de 03.05.2007 privind actualizarea Clasificării activităților din economia națională, având corespondent

și în cuprinsul Ordinului Președintelui Institutului Național de Statistică nr. 377 actualizat la data de 17.04.2024, intrat în vigoare la data de 01.01.2025.

În cadrul Recomandării 5 FATF se statuează că țările ar trebui să declare finanțarea terorismului drept infracțiune. Această recomandare a fost elaborată cu obiectivul de a asigura faptul că țările au capacitatea legală de a urmări și de a aplica pedepse pentru persoanele care finanțează terorismul. La nivel național a fost adoptată Legea nr. 535 din 25.11.2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, publicată în Monitorul Oficial nr. 1.161 din data 08.12.2004. Această lege incriminează infracțiunea de finanțare a terorismului.

În vederea asigurării unei supravegheri adecvate a categoriilor de entități raportoare s-a impus necesitatea identificării unor entități care desfășoară efectiv activitățile care intră sub incidența Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

În acest sens, a fost adoptată Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 53/2022 privind modificarea și completarea Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative. Astfel, a fost stabilită în sarcina entităților raportoare prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. g) - k) din Legea nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare, implicit furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii, obligația de a notifica Oficiul, exclusiv electronic, cu privire la începerea/suspendarea/încetarea activității care intră sub incidența acestei legi.

CAP. III – SUPRAVEGHEREA SECTORULUI FURNIZORILOR DE SERVICII PENTRU SOCIETĂȚI SAU FIDUCII

3.1 Rolul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor

În conformitate cu legislația națională, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor este Unitatea de Informații Financiare a României de tip administrativ, organ de specialitate cu personalitate juridică, independent și autonom din punct de vedere operațional și funcțional, în subordinea Ministerului Finanțelor.

În ceea ce privește obiectul de activitate al Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor acesta rezidă în primirea, analiza, prelucrarea și diseminarea informațiilor cu caracter financiar, supravegherea și controlul, în conformitate cu dispozițiile legale, al entităților raportoare în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului.

În esență, în îndeplinirea obiectului său de activitate, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor primește rapoartele prevăzute de Legea nr.129/2019, cu modificările și completările ulterioare, precum și alte informații de la entități raportoare, autorități și instituții publice în legătură cu spălarea banilor, infracțiuni generatoare de bunuri supuse spălării banilor și finanțarea terorismului; dispune, în condițiile legii, suspendarea tranzacțiilor aflate în legătură cu o activitate suspectă de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului și poate dispune revocarea măsurii suspendării; supraveghează și controlează entitățile raportoare din domeniul propriu de competență, cu privire la modul de implementare a obligațiilor ce le revin; constată contravențiile și aplică sancțiunile entităților raportoare din domeniul propriu de competență; diseminează rezultatele analizelor efectuate către autoritățile competente în condițiile legii.

Atribuțiile care se circumscriu obiectului de activitate al Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor sunt expresia standardului FATF impus prin Recomandarea 29. De asemenea, din perspectiva competenței de supraveghere și control a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor prezintă relevanță cerințele impuse de Recomandarea 28 FATF raportat la Recomandarea 27 FATF.

În accepțiunea Notei interpretative la Recomandarea 29 FATF, unitățile de informații financiare fac parte din rețeaua operațională privind prevenirea și combaterea spălării banilor/finanțării terorismului la nivelul țărilor, având un rol central în ceea ce privește sprijinul acordat altor autorități competente.

Nota interpretativă la Recomandarea 29 FATF statuează cu valoare de principiu că unitățile de informații financiare trebuie să fie independente și autonome din punct de vedere operațional, ceea ce presupune că trebuie să aibă autoritatea și capacitatea de a-și îndeplini funcțiile în mod liber, incluzând decizia autonomă de a analiza, de a solicita sau de a disemina informațiile specifice. Ca expresie a independenței operaționale a unităților de informații financiare, aceste structuri trebuie să dispună de resursele financiare, umane și tehnice adecvate într-o manieră care să asigure autonomia și independența acestora.

Potrivit Notei interpretative la Recomandarea 29 FATF, unitățile de informații financiare trebuie să efectueze o analiză operațională prin utilizarea informațiilor disponibile și accesibile pentru a identifica ținte specifice (de exemplu, persoane, active, rețele infracționale), pentru a urmări indiciile unor activități sau tranzacții specifice și pentru a determina legăturile dintre țintele respective și posibilele câștiguri obținute din infracțiuni, spălare a banilor, infracțiunile predicat sau finanțare a terorismului. De asemenea, unitățile de informații financiare trebuie să efectueze o analiză strategică, utilizând informațiile disponibile și accesibile, inclusiv datele care pot fi furnizate de alte autorități competente, pentru a identifica tendințele și tiparele legate de spălare a banilor și de finanțare a terorismului. Aceste informații pot fi valorificate de către unitățile de informații financiare sau de alte autorități pentru a determina amenințările și vulnerabilitățile legate de spălare a banilor și de finanțare a terorismului. Analiza strategică poate ajuta la stabilirea obiectivelor pentru unitățile de informații financiare sau pentru alte entități supuse exigențelor regimului CSB/CFT.

Cerințele statuate în cuprinsul recomandărilor FATF au fost dezvoltate în cadrul Legii nr.129/2019, cu modificările și completările ulterioare.

3.2 Abordarea bazată pe riscuri în cadrul sectorului furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii.

Potrivit Notei interpretative la Recomandarea 1 FATF, abordarea bazată pe riscuri (RBA) este o modalitate eficace de a combate spălarea banilor și finanțarea terorismului. Prin adoptarea unei abordări bazate pe riscuri, autoritățile competente, instituțiile financiare și întreprinderile și profesiile nefinanciare desemnate trebuie să aibă posibilitatea de a asigura faptul că măsurile de prevenire și atenuare a spălării banilor și a finanțării terorismului sunt proporționale cu riscurile identificate și le permite să ia decizii privind cel mai eficace mod de alocare a resurselor proprii.

De asemenea, în cuprinsul Notei interpretative la Recomandarea 1 FATF se statuează că atunci când implementează o abordare bazată pe riscuri, instituțiile financiare, precum și întreprinderile și profesiile nefinanciare desemnate ar trebui să instituie procese pentru identificarea, evaluarea, monitorizarea, gestionarea și atenuarea riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului. Conform principiului general al abordării bazate pe riscuri, atunci când există riscuri mai ridicate, țările ar trebui să impună instituțiilor financiare, precum și întreprinderilor și profesiilor nefinanciare desemnate să ia măsuri consolidate pentru a gestiona și atenua riscurile respective. În mod corespunzător, atunci când riscurile sunt mai scăzute pot fi permise măsuri simplificate. Măsurile simplificate nu trebuie permise atunci când există vreo suspiciune de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

În accepțiunea Recomandării 22 FATF, în categoria întreprinderilor și profesiilor nefinanciare desemnate intră și furnizorii de servicii pentru fiducii și companii.

Elementul fundamental care transpare din cuprinsul Recomandărilor FATF, în ceea ce privește furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii, este acela de a garanta că operațiunile și serviciile entităților din cadrul acestui sector nu sunt utilizate abuziv pentru a facilita activitățile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

Infractorii pot profita de oportunitatea de a menține controlul asupra bunurilor obținute ilegal prin afectarea capacității autorităților de aplicare a legii de a identifica proveniența bunurilor și proprietarii acestora. Structurile de tip societar și construcțiile fiduciare sunt percepute de infractori ca potențiale mecanisme pentru obținerea rezultatului dorit. În timp ce societățile-paravan care nu au active importante, activități de afaceri în desfășurare sau angajați, pot fi folosite în scopuri legitime, ele pot fi utilizate și pentru a ascunde beneficiarii reali sau pentru a crea percepția de legitimitate. Infractorii pot încerca să utilizeze abuziv societățile inactive constituite de către furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii, căutând o cale de acces către societățile care „*au stat la sertar*” mult timp. Aceasta reprezintă o încercare de a crea impresia că acele societăți sunt respectabile și desfășoară activități în condiții normale deoarece sunt înființate de mulți ani. Societățile inactive pot contribui la complexitatea structurilor entităților, acoperind și mai mult informațiile de bază privind beneficiarii reali.

Pentru implementarea unei abordări bazate pe riscuri furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii trebuie să înțeleagă riscurile de spălare a banilor/finanțare a terorismului și să fie capabili să exercite un raționament solid. De asemenea, aceștia trebuie să dezvolte o cultură a conformității la nivelul entității și să se asigure că sunt alocate resurse suficiente pentru implementarea acesteia, adecvate pentru dimensiunea activităților desfășurate. Acest demers presupune alocarea resurselor necesare pentru a colecta și interpreta informațiile despre riscuri și pentru a elabora proceduri și sisteme adecvate, inclusiv asigurarea unui proces decizional eficace. Aceste acțiuni vor avea în vedere exigențele impuse de standardele FATF, legislația internă și internațională relevantă, inclusiv evaluarea sectorială a riscurilor de SB/FT pentru furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii.

De asemenea, furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii trebuie să urmeze etapele adecvate pentru identificarea și evaluarea riscurilor la nivelul entității prin raportare la baza de clienți. Entitățile din cadrul sectorului trebuie să documenteze evaluările riscurilor, să le actualizeze și să aibă mecanisme adecvate implementate pentru a furniza informații autorităților competente privind evaluarea riscurilor. Natura și amploarea oricărei evaluări privind riscurile de spălare a banilor/finanțare a terorismului trebuie să fie adecvate pentru tipul de activitate, natura clienților și dimensiunea operațiunilor.

Riscurile de spălare a banilor/finanțare a terorismului pot fi clasificate astfel:

- riscul asociat clientului;
- riscul privind tranzacțiile/serviciile și canalele de distribuție asociate;
- riscul de țară/geografic.

La evaluarea riscurilor de spălare a banilor/finanțare a terorismului, furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii trebuie să ia în considerare toți factorii de risc relevanți înainte de a determina nivelul riscurilor și nivelul măsurilor de atenuare care trebuie aplicat. În aceste circumstanțe, la evaluarea riscurilor trebuie să se aibă în vedere constatările evaluării supranaționale a riscurilor, constatările evaluării naționale și sectoriale a riscurilor, rapoartele privind riscurile din alte jurisdicții în care furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii activează, precum și orice alte informații care ar putea fi relevante pentru a evalua nivelul de risc specific sectorului. De asemenea, furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii pot avea în vedere și recomandările FATF privind indicatorii și factorii de risc.

Un element important pentru evaluarea riscurilor de spălare a banilor/finanțare a terorismului rezidă în procedurile interne pentru monitorizarea și revizuirea continuă a profilurilor de risc ale clienților.

Identificarea riscurilor de spălare a banilor/finanțare a terorismului asociate cu anumiți clienți sau cu anumite categorii de clienți și anumite tipuri de activitate le va permite furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii să determine și să implementeze măsuri și controale rezonabile și proporționale pentru a atenua riscurile. Măsurile implementate pot varia în contextul implicării într-o singură tranzacție sau într-o relație pe termen lung.

Din perspectiva atenuării riscurilor, furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii trebuie să aibă politici, proceduri și controale interne care să le permită să gestioneze și să atenueze în mod eficace riscurile pe care le-au identificat. Politicile și procedurile trebuie să fie aprobate de conducerea superioară, iar măsurile luate pentru gestionarea și atenuarea riscurilor trebuie să se raporteze la exigențele legale, dar și la îndrumările formulate de către autorităților competente.

În ceea ce privește monitorizarea continuă a relațiilor de afaceri, acest proces trebuie realizat pe o bază aferentă riscurilor. Furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii trebuie să identifice orice schimbare la nivelul profilului de risc aferent clienților stabilit la momentul acceptării acestora. Monitorizarea presupune un nivel adecvat de examinare a activităților desfășurate pe parcursul relației de afaceri, inclusiv o cercetare a sursei fondurilor și a averii clienților, dacă este necesar, pentru a evalua menținerea comportamentului așteptat pe baza informațiilor inițiale privind cunoașterea clienței.

Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor are dreptul de a verifica dacă persoanele care dețin o funcție de conducere în structura entităților din cadrul sectorului furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii, precum și persoanele care sunt beneficiarii reali ai acestor entități sunt persoane potrivite și competente care pot proteja entitățile respective împotriva utilizării lor abuzive în scopuri infracționale. Din această perspectivă prezintă relevanță și dispozițiile art.73¹ din Legea nr. 31/1990 privind societățile, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu dispozițiile art. 6 alin. (2) din același act normativ.

CAP. IV – OBLIGAȚIILE ENTITĂȚILOR DIN CADRUL SECTORULUI FURNIZORILOR DE SERVICII PENTRU SOCIETĂȚI SAU FIDUCII ÎN MATERIA PREVENIRII ȘI COMBATERII SPĂLĂRII BANILOR / FINANȚĂRII TERORISMULUI

4.1 Desemnarea persoanei cu responsabilități în aplicarea Legii nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare

Corespunzător naturii și dimensiunii activității desfășurate, furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii, în calitate de entități raportoare, au obligația de a desemna una sau mai multe persoane care au responsabilități în aplicarea Legii nr.129/2019, cu modificările și completările ulterioare. Persoanele desemnate trebuie să aibă acces direct și în timp util la datele și informațiile relevante deținute de entitate în vederea îndeplinirii obligațiilor.

În cadrul procesului de selecție a persoanelor desemnate furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii trebuie să aibă în vedere persoane potrivite și competente, luând în considerare, cel puțin, următoarele condiții:

- să dețină cunoștințele necesare în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului;
- reputație profesională și integritatea morală, reflectate inclusiv din cazierul judiciar și din referințele angajatorilor anteriori.

Furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii au obligația de a înregistra și păstra în evidențele proprii toate documentele, în format letric sau electronic, înregistrate în cadrul entității, prin care sunt selectate, testate și desemnate persoanele cu responsabilități în aplicarea legii. Documentele întocmite în acest sens le pun la dispoziția autorităților cu atribuții de control.

4.2 Politici, proceduri și controale interne

În conformitate cu Nota interpretativă la Recomandarea 1 FATF, furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii au obligația de a institui politici, controale și proceduri care să le permită să gestioneze și să atenueze riscurile care au fost identificate. De asemenea, potrivit exigențelor FATF, furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii le incumbă obligația de a monitoriza implementarea controalelor interne și de a le consolida, în cazul în care se justifică un astfel de demers.

Raportat la aceste cerințe, legislația națională statuează că furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii stabilesc politici și norme interne, mecanisme de control intern și proceduri de administrare a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului. Aceste documente includ cel puțin următoarele elemente:

- măsuri aplicabile în materie de cunoaștere a clienței;
- măsuri aplicabile în materie de raportare, păstrare a evidențelor și a tuturor documentelor conform cerințelor din prezenta lege și de furnizare promptă a datelor la solicitarea autorităților competente;
- măsuri aplicabile în materie de control intern, evaluare și gestionare a riscurilor, managementul de conformitate și comunicare;
- măsuri aplicabile în materie de protecție a personalului propriu implicat în procesul de aplicare a acestor politici, împotriva oricăror amenințări ori acțiuni ostile sau discriminatorii;
- instruirea și evaluarea periodică a angajaților;
- termenul în care elementele comune ale operațiunilor care au o legătură între ele prezintă relevanță, precum și orice alte scenarii ce ar putea da naștere unor tranzacții legate între ele.

Politicile și procedurile interne trebuie să fie proporționale cu natura activității, inclusiv cu riscurile și complexitatea aferente acesteia, precum și cu dimensiunea entității, și includ toate activitățile entității raportoare care intră în domeniul de aplicare a cerințelor reglementate în materia CSB/CFT.

Documentele emise ce conțin politicile, normele, procedurile și mecanismele interne vor fi înregistrate și păstrate în evidențele proprii, în format letric sau în format electronic, și vor fi puse la dispoziția autorităților cu atribuții de control, la cererea acestora. Furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii, au obligația de a aproba și monitoriza modul de aplicare a politicilor, normelor, procedurilor și mecanismelor interne, la nivelul conducerii de rang superior, și de a le supune procesului de revizuire, ori de câte ori se impune.

O implicare adecvată din partea structurii de conducere a furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii constituie un aspect important al aplicării abordării bazate pe riscuri. Conducerea superioară trebuie să creeze o cultură a conformității, asigurându-se că angajații aderă la politicile, procedurile și procesele entității create pentru a limita și a controla riscurile.

Natura și amploarea controalelor privind CSB/CFT, precum și respectarea dispozițiilor legale naționale trebuie să fie proporționale cu riscul derivat din serviciile care sunt oferite. Pe lângă alte controale interne de conformitate, natura și amploarea controalelor privind CSB/CFT vor cuprinde mai multe aspecte, precum:

- desemnarea unei persoane sau a mai multor persoane de la nivelul conducerii pentru a fi responsabile cu gestionarea conformității legate de CSB/CFT;
- proiectarea politicilor și procedurilor interne pe baza abordării bazate pe riscuri.
- revizuirea regulată a politicilor și procedurilor entității pentru a garanta că acestea rămân adecvate scopului;

- analiza regulată a conformității pentru a verifica dacă personalul implementează corect politicile și procedurile entității;
- furnizarea regulată a unui raport destinat conducerii superioare privind inițiativele de conformitate, identificarea deficiențelor în materie de conformitate, măsurile corective luate și rapoartele de tranzacții suspecte depuse;
- concentrarea pe îndeplinirea tuturor dispozițiilor legale cu privire la păstrarea evidențelor și de raportare, a recomandărilor pentru conformitatea privind CSB/CFT și actualizarea procedurilor ca urmare a modificărilor legislative.
- facilitarea identificării prompte a tranzacțiilor raportabile și asigurarea depunerii corecte a rapoartelor;
- includerea conformității privind CSB/CFT în fișele de post și efectuarea unei evaluări obiective a personalului relevant;
- furnizarea unei instruiți adecvate întregului personal relevant;
- implementarea unor sisteme adecvate de gestionare a riscurilor pentru a stabili dacă un client, un potențial client sau un beneficiar real este o persoană expusă public sau o persoană care face obiectul sancțiunilor financiare specifice;
- efectuarea de controale adecvate pentru clienții și serviciile cu risc mai ridicat, după caz;
- acordarea unei atenții sporite operațiunilor care sunt mai predispuse la utilizarea abuzivă în scopuri de SB/FT;
- revizuirea periodică a evaluării riscurilor și a proceselor de gestionare, luând în considerare mediul în care furnizorul de servicii pentru societăți sau fiducii își desfășoară activitatea și serviciile pe care le prestează;

Furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii trebuie să revizuiască evaluarea riscurilor de la nivelul entității, luând în considerare dimensiunea și natura relațiilor de afaceri pe care le dezvoltă, existența clienților care prezintă un risc ridicat și prestarea de servicii cu risc ridicat. Prin raportare la evaluarea riscurilor de la nivelul entității, furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii urmează să-și elaboreze politicile și procedurile interne și în stabilirea nivelului de resurse necesare pentru a gestiona și atenua riscurile de SB/FT.

La nivelul structurii de conducere a furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii trebuie să se monitorizeze eficacitatea controalelor interne. În cazul în care sunt identificate puncte slabe ale controalelor interne, trebuie să se depună diligențele necesare pentru îmbunătățirea procedurilor interne.

4.3 Raportarea tranzacțiilor suspecte.

Recomandarea 20 FATF reglementează raportarea tranzacțiilor suspecte, statuând că se impune raportarea fără întârziere a suspiciunilor către unitatea de informații financiare.

În cuprinsul Notei interpretative la Recomandarea 20 FATF se stipulează în mod textual că „Referințele la activitatea infracțională din Recomandarea 20 se referă la toate actele infracționale care ar constitui o infracțiune-predicat de spălare a banilor sau cel puțin la infracțiunile care ar constitui infracțiuni-predicat, așa cum prevede Recomandarea 3.

Referințele la finanțarea terorismului din Recomandarea 20 se referă la: finanțarea actelor teroriste, precum și a organizațiilor teroriste sau a teroriștilor independenți, chiar și în lipsa unei legături cu acte teroriste specifice.

Toate tranzacțiile suspecte, inclusiv încercările de tranzacții, ar trebui raportate indiferent de valoarea tranzacției”.

Ca expresie a Recomandării 20 FATF, furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii au obligația transmiterii unui raport pentru tranzacții suspecte exclusiv Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor dacă cunosc, suspectează sau au motive rezonabile să suspecteze că:

- bunurile provin din săvârșirea de infracțiuni sau au legătură cu finanțarea terorismului;
- informațiile pe care furnizorul de servicii pentru societăți sau fiducii le deține pot folosi pentru impunerea prevederilor Legii nr.129/2019, cu modificările și completările ulterioare.

Raportarea tranzacțiilor suspecte are un rol fundamental în activitatea desfășurată de către furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii. Pe de o parte poate constitui un element de prevenire a săvârșirii unor infracțiuni, iar pe de altă parte poate conduce la asigurarea imperativelor legii penale.

Din perspectiva regulilor de raportare a tranzacțiilor suspecte, Legea nr.129/2019, cu modificările și completările ulterioare, prevede dispoziții explicite în acest sens. Astfel, furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii transmit, de îndată, Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor raportul pentru tranzacții suspecte prevăzut înainte de efectuarea oricărei tranzacții aferente clientului care are legătură cu suspiciunea raportată. Rapoartele pentru tranzacții suspecte se transmit către Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor numai în format electronic, în forma și conținutul stabilite prin ordin al președintelui acestei instituții.

4.4 Raportarea tranzacțiilor care nu prezintă indicatori de suspiciune.

Furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii au obligația de a raporta Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor tranzacțiile cu sume în numerar, în lei sau în valută, a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 10.000 euro, inclusiv operațiunile care au o legătură între ele.

Operațiunile care au o legătură între ele reprezintă operațiuni a căror valoare este fragmentată în tranșe mai mici decât echivalentul în lei a limitelor minime prevăzute de lege care au elemente comune cum ar fi:

- părțile tranzacțiilor, inclusiv beneficiarii reali;
- natura sau categoria în care se încadrează tranzacțiile;
- sumele implicate;

Raportul de tranzacții cu numerar se transmite în termen de 3 zile lucrătoare de la momentul efectuării tranzacțiilor.

În cazul operațiunilor care au o legătură între ele, entitățile din cadrul sectorului transmit Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor, raportul în termen de 3 zile lucrătoare de la efectuarea ultimei operațiuni prin care se atinge sau se depășește limita minimă de raportare.

Tranzacțiile în valută se calculează la cursul oficial al Băncii Naționale a României al valutei aferente din ziua în care s-a realizat tranzacția.

În situația în care tranzacțiile cu numerar peste limita de raportare sunt derulate prin intermediul unei instituții de credit sau financiare, obligația de raportare revine acesteia.

Raportul de tranzacții cu numerar se transmite Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor numai în format electronic și prin canalele puse la dispoziție în acest sens, în forma și conținutul stabilite prin ordin al președintelui acestei instituții.

4.5 Identificarea și evaluarea riscurilor

Potrivit Notei interpretative la Recomandarea 1 FATF, furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii au obligația de a lua măsuri adecvate pentru identificarea și evaluarea riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului pentru clienți, țări sau zone geografice, produse, servicii, tranzacții sau canale de distribuție. Aceștia trebuie să documenteze evaluările, să le actualizeze și să implementeze mecanisme adecvate pentru a furniza informații privind evaluarea riscurilor către autoritățile competente. Natura și amploarea oricăror evaluări ale riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului ar trebui să corespundă naturii și mărimii întreprinderii.

La evaluarea riscurilor, furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii trebuie să ia în considerare toți factorii de risc relevanți înainte să determine nivelul general de risc și nivelul adecvat de atenuare care trebuie aplicate.

Evaluarea riscurilor reprezintă procesul global prin care entitățile reglementate identifică factorii de risc specifici, individualizează situațiile concrete de risc aferente fiecărui factor și cuantifică gradul de risc aferent fiecărui client. În esență, evaluarea

riscurilor are rolul de a preveni folosirea entităților raportoare de către clienți în activități de spălare a banilor/finanțare a terorismului sau în activități care contravin regimului sancțiunilor internaționale și stă la baza elaborării și aplicării procedurilor de administrare a riscurilor de spălare a banilor/finanțare a terorismului.

Scopul evaluării riscurilor este de a permite furnizorului de servicii pentru societăți sau fiducii să determine, într-o manieră motivată, setul de măsuri obligatorii de cunoaștere a clientelei, care se aplică atât în perioada procedurii de identificare a unui client sau a unui beneficiar real, cât și în perioada relației de afaceri, atât pentru clienții noi, cât și pentru cei existenți.

O primă etapă a procesului de evaluare a riscului rezidă în obligația de a identifica și evalua riscurile activității desfășurate de către furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii referitoare la expunerea la spălarea banilor și la finanțarea terorismului, luând în considerare factorii de risc, inclusiv cei referitori la clienți, țări sau zone geografice, produse, servicii, tranzacții sau canale de distribuție.

O altă etapă a procesului de evaluare a riscurilor se realizează pentru fiecare client în parte. Astfel, factorii de risc obiectivi și adecvați identificați de către furnizorul de servicii pentru societăți sau fiducii în funcție de activitatea efectiv desfășurată vor fi evaluați pentru fiecare client în parte cu scopul încadrării acestuia într-o categorie de risc, care poate fi, spre exemplificare, "*redus*", "*standard*", "*sporit*" și care se va consemna în evidențele de acceptare a clientului entității sau în alte evidențe stabilite prin procedura internă.

Atunci când furnizorul de servicii pentru societati sau fiducii nu este în măsură să aplice măsurile de cunoaștere a clientelei, aceasta nu trebuie să inițieze ori să continue relația de afaceri sau să efectueze tranzacția ocazională și trebuie să întocmească un raport de tranzacție suspectă în legătură cu clientul respectiv, ori de câte ori există motive de suspiciune, care va fi transmis Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor.

În ceea ce privește atenuarea riscurilor identificate, conform Notei interpretative la Recomandarea 1 FATF furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii au obligația de a institui politici, controale și proceduri care să le permită să gestioneze și să atenueze eficace aceste riscuri. Aceste entități au obligația de a monitoriza implementarea controalelor și de a le îmbunătăți, dacă este nevoie.

Din perspectiva identificării, evaluării și atenuării riscurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii trebuie să consulte evaluarea supranațională a riscurilor, evaluarea națională a riscurilor și evaluarea sectorială a riscurilor din cadrul acestui domeniu.

Potrivit *Raportului privind Evaluarea Națională a Riscurilor de Spălare a Banilor și Finanțare a Terorismului pentru perioada 2018-2020*, dar și în baza *Raportului de Evaluare Sectorială a Riscurilor de Spălare a Banilor și Finanțare a Terorismului pentru sectorul furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii, alții decât cei prevăzuți la lit. e) și f) din art. 5 alin. (1) din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare*, elaborat în anul 2025, riscul asociat sectorului furnizorilor de servicii și fiducii din România este unul ridicat.

Riscul asociat clientului

Factorii care pot genera suspiciuni de SB/FT și pe care furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii trebuie să îi ia în considerare, în mod exemplificativ, sunt:

- Baza de clienți a furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii include domenii de activitate sau sectoare în care prevalează oportunitățile pentru spălare a banilor/finanțare a terorismului;
- Clienții sunt persoane expuse public sau beneficiarii reali ai clienților sunt persoane expuse public;
- Clienții care își desfășoară relațiile de afaceri sau solicită servicii în circumstanțe neconvenționale sau neobișnuite;
- Clienții în cazul cărora structura sau natura entității sau a relației de afaceri face dificilă identificarea în timp util a adevăratului beneficiar real sau clienții care încearcă să împiedice înțelegerea activității, acționariatului sau naturii tranzacțiilor lor;
- Complexitatea neobișnuită în structurile de control sau de acționariat fără o explicație clară sau atunci când există anumite tranzacții care nu sunt în concordanță cu activitatea concretă a clientului sau obiectivul economic din spatele înființării sau administrării fiduciei sau societății pentru care furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii prestează servicii.
- Volumele neobișnuit de mari de active sau tranzacții neobișnuit de mari în raport cu ceea ce se așteaptă în mod rezonabil de la clienții cu un profil similar;
- Oferta făcută unui furnizor de servicii pentru societăți sau fiducii de către reprezentantul unui client de a face plăți excesive pentru anumite servicii pentru care nu s-ar efectua în mod obișnuit astfel de plăți;
- Numărul angajaților sau structura clientului este în contradicție față de standardele obișnuite în domeniul respectiv (de exemplu, cifra de afaceri a unei societăți este nejustificat de mare, având în vedere numărul de angajați și de active în comparație cu alte societăți similare);
- Intensificarea bruscă a activității unui client anterior preponderent inactiv, fără o explicație clară;
- Clienți care încep sau dezvoltă o activitate cu un profil neașteptat sau cicluri de activitate anormale;

- Plățile primite de la terți neasociați sau necunoscuți și plățile în numerar în cazurile în care aceasta nu ar fi metoda de plată tipică;
- Clienți care dețin fonduri care sunt în mod evident disproporționate în comparație cu situația lor (de exemplu, vârsta, venitul, ocupația sau patrimoniul acestora);
- Clienți care par să evite în mod constant și inexplicabil întâlnirile în persoană sau sunt foarte dificil de contactat, în condițiile în care acest comportament nu este de așteptat în mod normal. De asemenea, lipsa contactului ulterior, când acest lucru ar fi în mod normal de așteptat;
- Modificările inexplicabile în structura acționariatului;
- Activitățile clientului nu sunt clare sau sunt diferite de scopurile declarate în documentele de înființare sau în reglementările interne ale societății sau ale fiduciei;
- Structura juridică a clientului este modificată frecvent și fără o explicație adecvată (de exemplu, schimbarea denumirii, schimbarea sediului social, schimbarea beneficiarilor reali, schimbarea fiduciarilor, schimbarea administratorilor);
- Conducerea unei societăți, fiducii sau entități cu personalitate juridică, în calitatea acestora de clienți, pare că acționează conform instrucțiunilor unei/unor persoane necunoscute;
- Clienți care solicită ca tranzacțiile să fie finalizate în intervale de timp neobișnuit de scurte fără o explicație rezonabilă pentru accelerarea tranzacției, ceea ce ar face foarte dificil sau imposibil pentru furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii să realizeze o evaluare a riscurilor adecvată;
- Clienți care insistă, fără o explicație sau o justificare adecvată, ca tranzacțiile să fie realizate exclusiv sau predominant prin intermediul activelor virtuale;
- Clienți care au fost condamnați anterior pentru infracțiuni care au generat venituri;
- Clienți care își schimbă mijloacele de plată pentru o tranzacție în ultimul moment fără justificare rezonabilă sau din motive care generează suspiciuni, precum și atunci când există o lipsă de informații sau de transparență în legătură cu tranzacția;
- Clienți care solicită constituirea unor societăți într-o altă jurisdicție, însă se poate concluziona în mod rezonabil că aceștia nu vor dezvolta nicio activitate economică reală în țara de destinație, ceea ce prezintă un risc de constituire a unor societăți care ar putea fi folosite pentru a ascunde beneficiarul real;
- Clienți care folosesc intensiv numerarul.

Riscul asociat tranzacțiilor/serviciilor și canalelor de distribuție asociate

În anumite circumstanțe, serviciile prestate de către furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii pot fi utilizate în activități care se circumscriu infracțiunii de spălare a banilor. Astfel de servicii pot include în mod exemplificativ:

- Serviciile privind constituirea persoanelor sau structurilor juridice pot fi utilizate abuziv pentru ascunderea beneficiarului real sau a scopului declarat care a stat la constituirea;
- Serviciile în cadrul cărora furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii pot reprezenta clientul în fața terțelor părți fără a deține date suficiente cu privire la afacerile clientului;
- Serviciile care sunt capabile să ascundă beneficiarii reali de autoritățile competente;
- Serviciile care generează anonimitate în ceea ce privește identitatea clienților mai mult decât este normal conform circumstanțelor și experienței furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii;
- Utilizarea activelor virtuale și a altor mijloace de plată și de transfer de patrimoniu anonime în cadrul tranzacției fără motive vizibile legale, fiscale, de afaceri, economice sau alte motive legitime;
- Amânarea unei plăți pentru un serviciu prestat imediat la o dată îndepărtată de momentul la care plata ar trebui în mod normal să aibă loc;
- Achiziționarea unor societăți în stadiu de lichidare fără un motiv real de afaceri sau orice alt motiv legitim;
- Mandatul acordat de către clienți unor terți relevă condiții neobișnuite de exercitare;
- Existența unor suspiciuni privind tranzacții frauduloase sau tranzacții care nu sunt evaluate corespunzător, incluzând supraevaluarea sau subevaluarea serviciilor sau facturarea multiplă a aceluiași servicii;
- Orice încercare a unei persoane juridice sau a unei structuri juridice de a se implica în tranzacții frauduloase.

Riscul geografic/de țară

Prestarea unor activități de către furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii poate prezenta un risc mai ridicat atunci când aceste activități au conexiuni cu o țară cu risc mai ridicat, de exemplu:

- Țara de constituire sau de înregistrare a entității;
- Țara de localizare a originii sursei fondurilor;
- Țara de amplasare a operațiunilor sau bunurilor majoritare ale entității;
- Țara a cărei cetățenie o are fondatorul sau beneficiarul real;
- Țările/zonile identificate de surse credibile ca furnizând finanțare sau sprijin pentru activități teroriste sau care au organizații teroriste desemnate care operează pe teritoriul lor;
- Țările identificate de surse credibile ca prezentând niveluri importante ale crimei organizate, corupției sau ale altor activități infracționale;

- Țările care fac obiectul unor sancțiuni, embargouri sau măsuri similare emise de organizații internaționale precum Organizația Națiunilor Unite;
- Țările identificate din surse credibile, precum rapoarte de evaluare reciprocă sau rapoarte de evaluare detaliate ori rapoarte de monitorizare publicate, ca neavând sisteme de CSB/CFT adecvate;
- Țările identificate de surse credibile ca fiind necooperante în ceea ce privește furnizarea de informații privind beneficiarii reali către autoritățile competente, constatare la care se poate ajunge în urma revizuirii unor rapoarte de evaluare reciprocă ale FATF sau unor rapoarte ale organizațiilor care analizează, de asemenea, diferite niveluri de cooperare, precum rapoartele Forumului Global al OCDE privind conformitatea cu standardele internaționale privind transparența fiscală.

4.6 Măsurile standard de cunoaștere a clientelei

Furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii, în calitate de entități raportoare, au obligația să aplice măsurile standard de cunoaștere a clientelei tuturor clienților (cu excepția clienților evaluați la un grad de risc redus și clienții evaluați la un grad de risc ridicat).

Măsurile standard de cunoaștere a clientelei aplicate trebuie să permită:

- identificarea clientului și verificarea identității acestuia;
- identificarea beneficiarului real și adoptarea de măsuri rezonabile pentru a verifica identitatea acestuia;
- evaluarea privind scopul și natura relației de afaceri și, dacă este necesar, obținerea de informații suplimentare despre acestea;
- realizarea monitorizării continue a relației de afaceri.

Măsurile standard cunoaștere a clientelei se aplică în următoarele situații:

- la stabilirea unei relații de afaceri;
- la efectuarea tranzacțiilor ocazionale în valoare de cel puțin echivalentul în lei a 15.000 euro, indiferent dacă tranzacția se efectuează printr-o singură operațiune sau prin mai multe operațiuni care au o legătură între ele;
- în cazul persoanelor care comercializează bunuri, în calitate de profesioniști, atunci când efectuează tranzacții ocazionale în numerar în valoare de cel puțin 10.000 euro, indiferent dacă tranzacția se efectuează printr-o singură operațiune sau prin mai multe operațiuni care au o legătură între ele;
- când există suspiciuni de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, indiferent de valoarea operațiunii;
- dacă există îndoieli privind veridicitatea sau suficiența informațiilor de identificare deja deținute despre client sau beneficiarul real.

4.7 Măsuri simplificate de cunoaștere a clientelei

Încadrarea într-un grad de risc redus se realizează prin evaluarea globală a factorilor de risc privind clienții, produsele, serviciile, tranzacțiile, canalele de distribuție și factorii de risc geografic.

În esență, măsurile simplificate de cunoaștere a clientelei constituie o formă de adaptare a măsurilor standard de cunoaștere a clientelei la riscul redus asociat clientului. Cu titlu exemplificativ, măsurile simplificate de cunoaștere a clientelei presupun:

- limitarea tipului sau timpului alocat măsurilor de cunoaștere a clientelei;
- obținerea unui volum mai redus de informații referitoare la identificarea clientului și a beneficiarului real;
- simplificarea verificărilor efectuate cu privire la identitatea clienților și a beneficiarului real;
- reducerea frecvenței actualizărilor informațiilor privind identificarea clienților pe parcursul relației de afaceri;
- diminuarea intensității extinderii și gradului de monitorizare și verificare a tranzacțiilor.

Se interzice furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii să aplice măsuri simplificate de cunoaștere a clienteli ori de câte ori există suspiciuni de spălăre a banilor sau de finanțare a terorismului.

4.8 Măsurile suplimentare de cunoaștere a clientelei

În plus, față de măsurile standard de cunoaștere a clientelei, furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii aplică măsurile suplimentare de cunoaștere a clientelei în toate situațiile în care, prin natura lor, pot prezenta un risc sporit de spălăre a banilor sau de finanțare a terorismului, inclusiv în următoarele situații:

- în cazul relațiilor de afaceri și tranzacțiilor care implică persoane din țări care nu aplică sau aplică insuficient standardele internaționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului sau care sunt cunoscute la nivel internațional ca fiind țări necooperante;
- în cazul tranzacțiilor sau relațiilor de afaceri cu persoanele expuse public sau cu clienți ai căror beneficiari reali sunt persoane expuse public, inclusiv pentru o perioadă de cel puțin 12 luni începând cu data de la care respectiva persoană nu mai ocupă o funcție publică importantă;
- în cazul persoanelor fizice sau juridice stabilite în țări terțe identificate de Comisia Europeană drept țări terțe cu grad înalt de risc;

- în cazurile prevăzute de reglementările sau instrucțiunile sectoriale.

În cazul tranzacțiilor ocazionale sau al relațiilor de afaceri cu persoane expuse public sau care au ca beneficiar real persoane expuse public, entitățile raportoare aplică, în plus față de măsurile standard de cunoaștere a clientelei, următoarele măsuri:

- obțin aprobarea conducerii de rang superior pentru stabilirea sau continuarea relațiilor de afaceri cu astfel de persoane;
- adoptă măsuri adecvate pentru a stabili sursa averii și sursa fondurilor implicate în relații de afaceri sau în tranzacții cu astfel de persoane;
- efectuează în mod permanent o monitorizare sporită a respectivelor relații de afaceri.

Potrivit exigențelor statuate de Recomandarea 12 FATF, dispozițiile privind persoanele expuse public trebuie să se aplice, de asemenea, membrilor familiei sau asociaților apropiați ai acestora, reglementare care se identifică și în legislația națională.

În esență, măsurile suplimentare de cunoaștere a clientelei constituie o formă de adaptare a măsurilor standard de cunoaștere a clientelei la riscul sporit asociat clientului. Cu titlu exemplificativ, măsurile suplimentare de cunoaștere a clientelei presupun:

- obținerea de informații suplimentare cu privire la împuternicit, beneficiarul real, sediul, ocupația, sursa de venit, volumul activelor etc. și alte informații disponibile din baze de date publice;
- efectuarea de verificări suplimentare, cum ar fi căutări pe internet folosind surse independente și deschise;
- obținerea de informații suplimentare și, după caz, obținerea unor documente justificative cu privire la natura relației de afaceri și a sursei fondurilor/activelor clientului;
- obținerea de informații despre motivele care stau la baza efectuării tranzacțiilor;
- diminuarea pragului de 25% prevăzut pentru beneficiarul real;
- efectuarea de monitorizări suplimentare ale relației de afaceri, prin creșterea numărului și duratei verificărilor efectuate și selectarea modelelor de tranzacții care necesită verificări suplimentare;
- creșterea gradului de conștientizare, în cazul tranzacțiilor și clienților cu risc ridicat, în toate departamentele care au o relație de afaceri cu clientul, inclusiv posibilitatea de informare suplimentară a personalului care răspunde de respectivul client.

4.9 Declararea beneficiarului real

Potrivit Recomandării 24 FATF care reglementează transparența și beneficiarii reali ai persoanelor juridice, țările trebuie să se asigure că există informații adecvate,

corecte și oportune privind beneficiarii reali și controlul persoanelor juridice care pot fi obținute sau accesate în timp util de autoritățile competente.

De asemenea, potrivit Recomandării 25 FATF care reglementează transparența și beneficiarii reali ai structurilor juridice, țările ar trebui să se asigure că există informații adecvate, corecte și oportune privind fiduciile exprese, inclusiv informații privind constituitorul, administratorul de active și beneficiarii care pot fi obținute sau accesate în timp util de autoritățile competente. Termenul *structuri juridice* se referă la fiduciile exprese sau alte structuri juridice similare. Exemplele de structuri similare includ *fiducia*, *treuhand* și *fideicomiso*.

Scopul standardelor FATF privind transparența și proprietatea efectivă este de a preveni utilizarea abuzivă a entităților pentru spălarea banilor sau finanțarea terorismului.

În accepțiunea Glosarului Recomandărilor FATF termenul de beneficiar real se referă, într-o formă sintetică, la persoana fizică (persoanele fizice) care dețin(e) sau controlează în fond un client și/sau persoana fizică în numele căreia este realizată o tranzacție. De asemenea, include acele persoane care exercită controlul efectiv final asupra unei persoane juridice sau structuri juridice.

Spălătorii de bani caută să eludeze măsurile de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului iar anumite persoane juridice sau structuri juridice pot reprezenta o modalitate atractivă de a-și disimula identitatea și de a ascunde originea, destinația sau scopul final al fondurilor prin manipularea sistemului financiar. În același sens, utilizarea abuzivă a unor entități poate fi redusă în mod semnificativ dacă informațiile referitoare la beneficiarul real, la sursa activelor entității și la activitățile acesteia sunt puse la dispoziția autorităților în timp util. În general, lipsa unor informații adecvate, corecte și actualizate privind beneficiarii reali facilitează activități infracționale de natura spălării banilor sau finanțării terorismului prin disimulare identității infractorilor, a sursei fondurilor sau a bunurilor asociate unei entități.

În accepțiunea Recomandărilor FATF termenul de fiducie trebuie interpretat în conformitate cu articolul 2 din *Convenția de la Haga privind legislația aplicabilă fiduciilor și recunoașterea acestora*. Articolul 2 din această Convenție prevede că termenul „fiducie” se referă la relația juridică realizată – *inter-vivos* sau *mortis causa* – de o persoană, constituitorul, atunci când activele au fost puse sub controlul unui administrator de active în interesul beneficiarului sau cu un scop specific.

În sensul Convenției de la Haga privind legislația aplicabilă fiduciilor și recunoașterea acestora, o fiducie are următoarele caracteristici:

- activele constituie un fond separat și nu fac parte din proprietatea administratorului de active;
- titlul de proprietate asupra activelor fiduciare este în numele administratorului de active sau al unei alte persoane în numele administratorului de active;
- administratorul de active are autoritatea și datoria, în virtutea căreia este răspunzător, de a gestiona, utiliza sau ceda activele în conformitate cu condițiile

fiduciare și cu obligațiile speciale impuse lui de lege.

Potrivit art. 773 din Codul civil, fiducia înseamnă operațiunea juridică prin care unul sau mai mulți constitutori transferă drepturi reale, drepturi de creanță, garanții ori alte drepturi patrimoniale sau un ansamblu de asemenea drepturi, prezente ori viitoare, către unul sau mai mulți fiduciar care le exercită cu un scop determinat, în folosul unuia sau mai multor beneficiari. Aceste drepturi alcătuiesc o masă patrimonială autonomă, distinctă de celelalte drepturi și obligații din patrimoniile fiduciarilor.

Fiduciile și alte construcții juridice similare sunt, în general, constituite în scopuri legitime. Cu toate acestea, pentru a preveni cazurile în care aceste construcții juridice pot fi folosite în mod abuziv de către infractori, este esențială capacitatea de a identifica în mod adecvat și eficient beneficiarii reali ai acestor construcții.

În conformitate cu dispozițiile Codului civil, pot avea calitatea de fiduciar numai instituțiile de credit, societățile de investiții și de administrare a investițiilor, societățile de servicii de investiții financiare, societățile de asigurare și de reasigurare legal înființate, ceea ce demonstrează că fiduciarul este un subiect calificat.

De asemenea, avocații și notarii, indiferent de forma de exercitare a profesiei, pot avea calitatea de fiduciar. Totuși, aceste entități sunt excluse *de plano* din categoria furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii. Astfel, la art. 5 alin. (1) lit. g) din Legea nr.129/2019, cu modificările și completările ulterioare, se menționează *expressis verbis* că au calitatea de entități raportoare furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii, alții decât cei prevăzuți la lit. e) și f) din același act normativ. Sintagma “*alții decât cei prevăzuți la lit. e) și f) din același act normativ*” determină interpretarea că legea exclude avocații și notarii din cadrul sectorului furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii.

Informațiile privind beneficiarul real al persoanelor juridice de drept privat, al fiduciilor și al construcțiilor juridice similare fiduciilor sunt înregistrate:

- a) într-un registru central organizat la nivelul Oficiului Național al Registrului Comerțului pentru persoanele juridice care au obligația de înmatriculare în registrul comerțului;
- b) într-un registru central organizat la nivelul Agenției Naționale de Administrare Fiscală în cazul fiduciilor sau construcțiilor juridice similare acestora.

În accepțiunea legislației naționale, în cazul societăților supuse înregistrării în registrul comerțului și în cazul entităților corporative străine, noțiunea de beneficiar real include cel puțin persoana fizică sau persoanele fizice care dețin sau controlează în ultimă instanță societatea supusă înregistrării în registrul comerțului prin exercitarea directă sau indirectă a dreptului de proprietate asupra unui procent suficient din numărul de acțiuni ori din drepturile de vot ori prin participația în capitalurile proprii ale societății respective, inclusiv prin deținerea de acțiuni la purtător, sau prin exercitarea controlului prin alte mijloace, alta decât o societate cotate pe o piață reglementată care face obiectul cerințelor de divulgare a informațiilor în conformitate cu dreptul Uniunii Europene sau cu standarde

internaționale echivalente care asigură transparența corespunzătoare a informațiilor privind exercitarea dreptului de proprietate.

Deținerea a 25% plus unu acțiuni sau participare în capital al unei societăți într-un procent de peste 25% de către o persoană fizică este un indiciu al exercitării directe a dreptului de proprietate. Deținerea a 25% plus unu acțiuni sau participarea în capital al unei societăți într-un procent de peste 25% de către o entitate corporativă străină, care se află sub controlul unei persoane fizice, sau de către mai multe entități corporative străine, care se află sub controlul aceleiași persoane fizice, este un indiciu al exercitării indirecte a dreptului de proprietate.

În ipoteza în care, după depunerea tuturor diligențelor și cu condiția să nu existe motive de suspiciune, nu se identifică nicio persoană în condițiile menționate anterior sau în cazul în care există orice îndoială cu privire la acuratețea identificării, se consideră că beneficiar real este persoana fizică care ocupă o funcție de conducere de rang superior, și anume: administratorul / administratorii, membrii consiliului de administrație / supraveghere, directori cu competențe delegate de la administratorul/consiliul de administrație, membrii directoratului.

Informațiile privind beneficiarul real sunt înregistrate în Registrul Beneficiarilor Reali organizat la nivelul Oficiului Național al Registrului Comerțului.

Totuși, în cazul fiduciilor sau construcțiilor juridice similare acestora, legislația națională statuează că beneficiarii reali sunt toate persoanele următoare: constituitorul / constituitorii, precum și persoanele desemnate să îi/le reprezinte interesele în condițiile legii; fiduciarul / fiduciarii; beneficiarul / beneficiarii sau, în cazul în care identitatea acestuia/acestora nu este identificată, categoria de persoane în al căror interes principal se constituie sau funcționează fiducia sau construcția juridică similară; oricare altă persoană fizică ce exercită controlul în ultimă instanță asupra fiduciei sau a construcției juridice similare din dreptul străin prin exercitarea directă sau indirectă a dreptului de proprietate sau prin alte mijloace.

Informațiile privind beneficiarul real al fiduciilor sau construcțiilor juridice similare fiduciilor sunt înregistrate în Registrului central al fiduciilor și al construcțiilor juridice similare fiduciilor organizat la nivelul Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Nota interpretativă la Recomandarea 24 prevede că toate societățile create într-o țară trebuie să fie înregistrate într-un registru al societăților. În ceea ce privește persoanele juridice supuse obligației de înregistrare în registrul comerțului, acestea depun la înmatriculare și ori de câte ori intervine o modificare o declarație privind beneficiarul real al persoanei juridice, în vederea înregistrării în Registrul beneficiarilor reali al societăților. Cu titlu de excepție, persoanele juridice supuse obligației de înregistrare în registrul comerțului, care au în structura acționariatului entități înmatriculate/înregistrate și/sau care au sediul fiscal în jurisdicții necooperante din punct de vedere fiscal și/sau în jurisdicții cu grad înalt de risc de spălare a banilor și/sau de finanțare a terorismului și/sau în jurisdicții aflate sub monitorizarea organismelor internaționale relevante, pentru risc de spălare a banilor/finanțare a terorismului, depun anual o declarație privind beneficiarul

real al persoanei juridice, în vederea înregistrării în Registrul beneficiarilor reali al societăților, în termen de 15 zile de la aprobarea situațiilor financiare anuale.

În cazul în care intervine o modificare privind datele de identificare ale beneficiarului real, declarația se depune în termen de 15 zile de la data la care aceasta a intervenit.

Declarația pe propria răspundere a reprezentantului legal al persoanei juridice cuprinde datele de identificare ale beneficiarilor reali, respectiv numele, prenumele, data și locul nașterii, codul numeric personal, seria și numărul actului de identitate, cetățenia, domiciliul sau reședința, precum și modalitățile în care se exercită controlul asupra persoanei juridice.

Declarația privind beneficiarul real poate avea formă de înscris sub semnătură privată ori formă electronică și poate fi transmisă la oficiul registrului comerțului prin mijloace electronice, cu semnătură electronică, sau prin servicii de poștă și curier sau prin ghișeul oficiului registrului comerțului, personal sau prin reprezentant conform prevederilor legale.

Declarația privind beneficiarul real poate fi dată și în fața reprezentantului oficiului registrului comerțului sau se poate depune, personal sau prin reprezentant, având dată certă, dată de notarul public ori atestată de avocat.

Obligația declarării beneficiarului real este complinită și prin includerea, la înmatriculare, în actul constitutiv, a datelor de identificare ale beneficiarilor reali și a modalităților în care se exercită controlul asupra persoanei juridice.

Accesul la informațiile privind beneficiarii reali din registrul organizat la nivelul Oficiului Național al Registrului Comerțului este asigurat, în conformitate cu normele privind protecția datelor cu caracter personal, autorităților care au competențe de supraveghere și control, organelor judiciare, Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor, entităților raportoare atunci când aplică măsurile de cunoaștere a clienței, precum și oricărei persoane sau organizații care poate demonstra un interes legitim.

În ceea ce privește fiduciile și construcțiile juridice similare fiduciilor, prin Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1193/2021 au fost aprobate *Procedura de înregistrare a contractelor de fiducie sau ale construcțiilor juridice similare fiduciei, de organizare și funcționare a Registrului central al fiduciilor și al construcțiilor juridice similare fiduciilor și Procedura privind accesul la Registrul central al fiduciilor și al construcțiilor juridice similare fiduciilor, precum și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare*, care includ și instrucțiunile de completare aferente.

Accesul la informațiile privind beneficiarii reali din registrul organizat la nivelul Agenției Naționale de Administrare Fiscală este asigurat, în conformitate cu normele privind protecția datelor cu caracter personal, autorităților care au competențe de supraveghere și control, organelor judiciare, Oficiului Național de Prevenire și Combateră

a Spălării Banilor, entităților raportoare atunci când aplică măsurile de cunoaștere a clienței, precum și oricărei persoane fizice sau juridice care poate demonstra un interes legitim.

4.10 Păstrarea documentelor

În conformitate cu Recomandarea 22 FATF raportat la exigențele impuse de Recomandarea 11 FATF, dar și în conformitate la dispozițiile dreptului național, în scopul prevenirii, depistării și investigării cazurilor de spălare de bani sau de finanțare a terorismului, furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii au obligația de a păstra în format letric sau electronic pe toată perioada desfășurării relației de afaceri și ulterior pentru o perioadă de 5 ani de la încetarea acestei relații sau de la data tranzacției toate înregistrările derivate din măsurile de cunoaștere a clienței, respectiv:

- copii ale documentelor de identificare;
- copii ale monitorizărilor și verificărilor efectuate;
- documente justificative și evidențe ale tranzacțiilor (originale sau copii admise în procedurile judiciare), constând în fișe de cont sau corespondență comercială, necesare pentru identificarea și reconstituirea tranzacțiilor, precum și rezultatele oricărei analize efectuate în legătură cu clientul, de exemplu solicitările pentru a stabili istoricul și scopul tranzacțiilor complexe, neobișnuit de mari.

Datele cu caracter personal sunt prelucrate de entitățile raportoare pe baza Legii nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare, dar și cu respectarea cerințelor impuse de Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, doar în scopul prevenirii spălării banilor și a finanțării terorismului și nu sunt prelucrate ulterior într-un mod incompatibil cu acest scop. Este interzisă prelucrarea datelor cu caracter personal în alte scopuri, cum ar fi cele comerciale. Înainte de a stabili o relație de afaceri sau de a efectua o tranzacție ocazională, entitățile raportoare furnizează clienților noi cel puțin următoarele informații:

- identitatea operatorului și, dacă este cazul, a reprezentantului;
- scopul prelucrării căreia îi sunt destinate datele;
- orice alte informații suplimentare, cum ar fi: destinatarii sau categoriile de destinatari ai datelor;
- dacă răspunsurile la întrebări sunt obligatorii sau voluntare, precum și consecințele posibile ale evitării răspunsului;
- existența dreptului de acces la datele care o privesc și de rectificare a datelor cu caracter personal.

Prelucrarea datelor cu caracter personal este considerată ca fiind necesară în contextul ducerii la îndeplinire a unor măsuri de interes public.

Atunci când se impune extinderea perioadei de păstrare a documentelor în scopul de a preveni, depista sau investiga activitățile de spălare a banilor sau de finanțare a

terrorismului, entitățile raportoare sunt obligate să prelungească termenele legal prevăzute cu perioada indicată de autoritățile competente, fără ca această prelungire să poată depăși 5 ani.

La expirarea perioadei de păstrare, entitățile raportoare au obligația de a șterge datele cu caracter personal, cu excepția situațiilor în care alte dispoziții legale impun păstrarea în continuare a datelor.

Măsurile de păstrare a evidențelor și a tuturor documentelor, precum și modul de acces la acestea se stabilesc de către entități prin normele interne.

4.11 Protecția angajaților și interzicerea divulgării

Funizorii de servicii pentru societăți sau fiducii sunt obligați să asigure protecția din punct de vedere juridic a angajaților și a reprezentanților lor care raportează, fie la nivel intern, fie către Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, suspiciuni de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, față de expunerea la amenințări, la represalii sau la acțiuni ostile, în special la acțiuni nefavorabile sau discriminatorii la locul de muncă, inclusiv să asigure confidențialitatea cu privire la identitatea acestora.

De asemenea, sunt obligați să instituie proceduri corespunzătoare pentru angajați sau persoanele aflate într-o poziție similară privind raportarea încălcărilor, la nivel intern, prin intermediul unui canal specific, independent și anonim, proporțional cu natura și dimensiunea entității obligate în cauză.

Este interzisă folosirea în scop personal de către salariații entităților raportoare a informațiilor confidențiale primite în temeiul Legii nr.129/2019, cu modificările și completările ulterioare, atât în timpul activității, cât și după încetarea acesteia. Organele de conducere, de administrare și de control ale entității raportoare, directorii și angajații acestora au obligația de a nu transmite, în afara condițiilor prevăzute de lege, informațiile deținute în legătură cu spălarea banilor și finanțarea terorismului și de a nu divulga clienților vizați sau terților faptul că informațiile sunt în curs de transmitere, au fost sau vor fi transmise sau că este în curs sau ar putea fi efectuată o analiză privind spălarea banilor sau finanțarea terorismului.

4.12 Instruirea angajaților

Expresie a Recomandării 23 FATF raportat la Recomandarea 18 FATF, furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii au obligația de a asigura periodic instruirea corespunzătoare a angajaților în ceea ce privește cerințele statuate în materia spălării banilor/finanțării terorismului. Acest lucru presupune un efort concertat la nivelul furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii pentru a prezenta întregului personal relevant cel puțin informații generale privind legislația și politicile interne.

Instruirea corespunzătoare a angajaților se asigură cel puțin o dată pe an sau ori de câte ori se impune (de exemplu, ori de câte ori se modifică legislația sau se actualizează normele/procedurile interne).

Procesul de verificare și instruire corespunzătoare a angajaților se realizează cel puțin prin:

- a) impunerea de standarde adecvate la angajarea persoanelor cu responsabilități în aplicarea dispozițiilor Legii nr.129/2019, cu modificările și completările ulterioare;
- b) includerea, după caz, în fișele de post ale angajaților a atribuțiilor specifice și concrete ce le revin în ceea ce privește aplicarea dispozițiilor Legii nr.129/2019, cu modificările și completările ulterioare;
- c) participarea la programe de instruire având ca scop recunoașterea de către angajați a operațiunilor care pot avea legătură cu spălarea banilor sau cu finanțarea terorismului.
- d) evaluarea periodică a cunoștințelor angajaților privind legislația în vigoare în materia prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și a modului de aplicare concretă și corespunzătoare, în cadrul intern, a obligațiilor ce le revin conform atribuțiilor primite în baza dispozițiilor legale.

Entitățile au obligația de a înregistra și păstra în evidențele proprii toate documentele - în format letric sau electronic - care atestă îndeplinirea prevederilor legale privind instruirea, dar și verificarea angajaților, documente pe care le vor pune la dispoziția autorităților cu atribuții de control, la cererea acestora.

Funizorii de servicii pentru societăți sau fiducii trebuie să analizeze aptitudinile, cunoștințele și experiența personalului înainte de angajare, dar și ulterior acestui moment în mod permanent. Nivelul de evaluare trebuie să fie proporțional cu poziția angajaților în cadrul entității, dar și în ceea ce privește riscurile de spălare a banilor/finanțarea a terorismului pe care le pot întâlni.

Instruirea angajaților este importantă pentru înțelegerea riscurilor emergente sectorului furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii, având în vedere diversitatea tranzacțiilor și modelelor de afaceri în care sunt implicate entitățile din cadrul acestui sector. Instruirea trebuie să reflecte caracterul adecvat, proporționalitatea, eficacitatea și eficiența politicilor, procedurilor și controalelor interne privind spălarea banilor/finanțarea terorismului.

Instruirea trebuie să le permită angajaților formularea unor raționamente solide despre modul de evaluare a riscurilor și trebuie să stabilească caracterul adecvat și proporționalitatea controalelor interne privind spălarea banilor/finanțarea terorismului.

Procesul de instruire trebuie să se concentreze pe creșterea atenției angajaților care interacționează cu acei clienți care prezintă un nivel de risc mai ridicat, iar analiza studiilor de caz poate facilita înțelegerea fenomenului infracțional.

CAP. V – SANCTIUNI INTERNAȚIONALE

Sanctiunile internaționale reprezintă restricțiile și obligațiile în legătură cu guvernele unor state, cu entități nestatale sau persoane fizice ori juridice, adoptate de Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, de Uniunea Europeană în baza art. 29 din Tratatul privind Uniunea Europeană sau al art. 215 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, de alte organizații internaționale sau prin decizii unilaterale ale României ori ale altor state, pe care România decide să le implementeze, în scopul menținerii păcii și securității internaționale, prevenirii și combaterii terorismului, asigurării respectării drepturilor omului și libertăților fundamentale, dezvoltării și consolidării democrației și statului de drept și îndeplinirii altor scopuri, în conformitate cu obiectivele comunității internaționale, cu dreptul internațional și cu dreptul Uniunii Europene.

În conformitate cu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, cu modificările și completările ulterioare, persoanele fizice și juridice precum și entitățile fără personalitate juridică au obligația să depună toate diligențele necesare, pe baza informațiilor și instrumentelor pe care le au la dispoziție, de a se asigura că, prin derularea tranzacțiilor sau a oricăror alte operațiuni în care sunt implicate, sunt respectate sancțiunile internaționale, inclusiv cu privire la înghețarea fondurilor și a resurselor economice.

În acest context, furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii au obligația de a îngheța fără întârziere fondurile și resursele economice supuse sancțiunilor și de a raporta de îndată către Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor această măsură. Prin noile reglementări legislative România și-a consolidat cadrul legal pentru respectarea și aplicarea sancțiunilor internaționale, contribuind la menținerea securității și stabilității internaționale și la respectarea angajamentelor asumate în cadrul organizațiilor internaționale și europene.

În cadrul politicii externe și de securitate comune, Consiliul Uniunii Europene, în baza art. 215 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, poate decide să impună măsuri restrictive (în accepțiunea legislației naționale sancțiuni internaționale) împotriva țărilor, entităților sau persoanelor.

În paragraful 2 din preambulul Directivei (UE) 2024/1226, se stipulează *expressis verbis* „Măsurile restrictive ale Uniunii, cum ar fi măsurile privind înghețarea fondurilor și a resurselor economice, interdicțiile de punere la dispoziție a fondurilor și a resurselor economice și interdicțiile de intrare sau de tranzit pe teritoriul unui stat membru, precum și măsurile economice sectoriale și financiare și embargourile asupra armelor reprezintă un instrument esențial pentru promovarea obiectivelor politicii externe și de securitate comune (PESC), astfel cum se prevede la articolul 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE). Obiectivele menționate includ protejarea valorilor, a securității, a independenței și a integrității Uniunii, consolidarea și sprijinirea democrației, a statului de drept, a drepturilor omului și a principiilor dreptului internațional, precum și menținerea păcii, prevenirea conflictelor și consolidarea securității internaționale în conformitate cu obiectivele și principiile Cartei Organizației Națiunilor Unite”.

De asemenea, în cuprinsul paragrafului 3 din preambulul Directivei (UE) 2024/1226 se statuează că statele membre trebuie să aplice pedepse și sancțiuni efective, proporționale și cu efect de descurajare pentru încălcarea acestor măsuri restrictive.

Raportat la noile exigențe în materia sancțiunilor internaționale, prin Legea nr.224/2025 România a transpus Directiva (UE) 2024/1226 a Parlamentului European și Consiliului, calificând anumite comportamente ca fiind infracțiuni.

Pe de altă parte, anumite măsuri restrictive sunt impuse în aplicarea rezoluțiilor adoptate de Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite în temeiul capitolului VII al Cartei Națiunilor Unite. În cazul măsurilor adoptate în aplicarea rezoluțiilor Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, instrumentele juridice ale Uniunii Europene vor trebui să adere la respectivele rezoluții.

Actualmente măsura înghețării fondurilor și a resurselor economice impuse prin sancțiunile internaționale ale Uniunii Europene nu mai reprezintă o simplă măsură administrativă, noul context legislativ permițând nu numai înghețarea, dar și confiscarea bunurilor, având în vedere calificarea la nivel național a unor fapte ca fiind infracțiuni, urmare a punerii în aplicare a standardelor europene incidente în materie.

Furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii pentru a asigura conformitatea cu instrumentele juridice obligatorii care stabilesc sancțiuni internaționale trebuie să adopte proceduri, procese și sisteme de monitizare, potrivit reglementărilor emise în implementarea cadrului legal aplicabil.

Ca expresie a principiului publicității prevederilor actelor care instituie, modifică sau abrogă sancțiuni internaționale obligatorii în România, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor asigură publicitatea sancțiunilor internaționale prin afișarea pe pagina de internet proprie sau alte forme de publicitate. În acest context furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii urmează să efectueze verificări ale clienților și ale beneficiarilor reali ai clienților pe site-ul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, www.onpcsb.ro, secțiunea "sancțiuni internaționale".

CAP. VI – RĂSPUNDEREA FURNIZORILOR DE SERVICII PENTRU SOCIETĂȚI SAU FIDUCII

6.1 Răspunderea contravențională

Încălcarea dispozițiilor prevăzute de Legea nr.129/2019, cu modificările și completările ulterioare, poate antrena răspunderea contravențională, fiind aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția art. 8, 13, 28 și 29 din această ordonanță.

Prin derogare de la prevederile art. 13 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor cu modificările și completările ulterioare, aplicarea sancțiunii amenzii contravenționale în baza Legii nr.129/2019, cu modificările și completările ulterioare, se prescrie în termen de 5 ani de la data săvârșirii faptei.

Funcția de verificare și control exercitată de reprezentanții împuterniciți ai Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor implică exercițiul autorității de stat.

Răspunderea contravențională în materia Legii nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare, intervine în cazul în care furnizorul de servicii pentru societăți sau fiducii încalcă obligațiile stabilite de lege în sarcina acestuia. În contextul în care Legea nr. 129/2019 este o lege specială în raport cu Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, dispozițiile Legii nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare, se vor aplica cu predilecție, având în vedere principiul *specialia generalibus derogant*.

În vederea asigurării stabilității și integrității sistemului financiar și încrederii cetățenilor în piețele financiare, legiuitorul a înțeles să stabilească în cuprinsul Legii nr.129/2019, cu modificările și completările ulterioare, amenzi contravenționale al căror maxim special este unul relativ mare, tocmai pentru a da eficiență caracterului disuasiv al sancțiunii. Amenzile pot fi aplicate atât persoanelor juridice, dar și membrilor organului de conducere și altor persoane fizice care sunt responsabile de încălcarea legii.

De asemenea, contravenienții nu vor beneficia de clemența legii, în sensul achitării în termen de cel mult 15 zile de la data înmânării sau comunicării procesului-verbal a jumătate din minimumul amenzii prevăzute în Legea nr.129/2019, cu modificările și completările ulterioare.

Toate aceste elemente converg în sensul că sancțiunile contravenționale ce se pot aplica răspund exigențelor impuse de standardul FATF statuat în Recomandarea 35 de a fi eficiente, proporționale și disuasive.

Pe de altă parte, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2022 privind modificarea și completarea Legii nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare, stabilește obligația furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii, de a notifica Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor, exclusiv electronic, cu privire la începerea, suspendarea sau încetarea activității care intră sub incidența Legii nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare, în termen de 15 zile de la data începerii, suspendării sau încetării activității, nerespectarea acestei obligații antrenând răspunderea contravențională.

6.2 Răspunderea penală.

Potrivit Legii nr.129/2019, cu modificările și completările ulterioare, constituie infracțiune de spălare a banilor și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani:

a) schimbarea sau transferul de bunuri, cunoscând că provin din săvârșirea de infracțiuni, în scopul ascunderii sau al disimulării originii ilicite a acestor bunuri ori în scopul de a ajuta persoana care a săvârșit infracțiunea din care provin bunurile să se sustragă de la urmărire, judecată sau executarea pedepsei;

b) ascunderea ori disimularea adevăratei naturi, a provenienței, a situării, a dispoziției, a circulației sau a proprietății bunurilor ori a drepturilor asupra acestora, cunoscând că bunurile provin din săvârșirea de infracțiuni;

c) dobândirea, deținerea sau folosirea de bunuri de către o altă persoană decât subiectul activ al infracțiunii din care provin bunurile, cunoscând că acestea provin din săvârșirea de infracțiuni.

Tentativa la infracțiune de spălare a banilor se pedepsește, iar regimul juridic al acesteia este guvernat de dispozițiile art. 32 din Codul penal.

Spălarea banilor este o activitate caracteristică din sfera criminalității organizate și afectează ordinea socio-economică, stabilitatea și securitatea sistemelor financiare, dar și interesele legitime ale persoanelor fizice sau juridice, iar furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii pot fi expuși activităților infracționale, ceea ce impune prezentarea unor elemente esențiale pentru înțelegerea gravității acestui fenomen.

Spălarea banilor presupune diverse procedee, metode și tehnici prin care se închide lanțul infracțional început cu săvârșirea infracțiunii predicat, continuat cu obținerea beneficiului infracțional și epuizat prin reciclarea sumelor obținute ilicit.

Etapile realizării procesului de spălare a banilor sunt în genere complexe, totuși momentele definitorii ale procesului de albire a banilor sunt identificate ca fiind trei. Aceste trei faze se pot manifesta atât separat, cât și prin suprapunere. Etapele de reciclare a fondurilor ilicite sunt: plasarea, stratificarea și integrarea.

Plasarea este etapa inițială a spălării banilor, făptuitorii încercând să introducă sumele de bani obținute în mod ilegal în sistemul economic și financiar.

Stratificarea este etapa prin care spălătorii de bani sunt preocupați să elimine orice legătură între banii iliciți și sursa de proveniență a acestora, scopul fiind legitimarea surselor de venit prin crearea unui istoric care să denatureze adevărata proveniență a surselor de bani. În esență, așa cum se precizează în *Manual de Instruire privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului elaborat în cadrul Proiectului Phare RO99-IB/JH-02, 2002, p.10*, stratificarea reprezintă procesul de mișcare a banilor între diferite conturi pentru a le ascunde originea.

Integrarea este etapa finală a procesului de spălare a banilor și presupune introducerea fondurilor albite în sistemul economic și financiar. Spălătorul poate alege apoi să investească fondurile pe piața imobiliară, a bunurilor de lux, a afacerilor sau în cadrul altor proiecte rentabile în cadrul economiei legale.

Obiectul material al infracțiunii de spălare de bani îl constituie bunurile asupra cărora se exercită elementul material al infracțiunii. Prin bunuri care fac obiectul infracțiunii de spălare de bani se înțeleg activele de orice fel, corporale sau necorporale, mobile și imobile, tangibile sau intangibile, precum și documentele juridice sau instrumentele sub orice formă, inclusiv electronică sau digitală, care atestă un titlu ori un drept sau interese cu privire la acestea.

Infracțiunea de spălare a banilor presupune preexistența unei alte infracțiuni. Această infracțiune este denumită infracțiune principală, premisă sau predicat.

Așa cum rezultă din *Raportul privind Evaluarea Națională a Riscurilor de Spălare a Banilor și Finanțare a Terorismului pentru perioada 2018-2020* printre cele mai frecvente infracțiuni predicat corelative infracțiunii de spălare a banilor figurează infracțiunea de evaziune fiscală, infracțiunile de corupție, infracțiunea de trafic de persoane, fraudă cibernetică, de trafic de droguri, infracțiuni împotriva intereselor UE, delapidarea, traficul de influență, abuzul în serviciu, traficul de droguri, contrabanda, camăta.

Din perspectiva elementului material al infracțiunii de spălare a banilor prezintă relevanță argumentele prezentate în considerentele Deciziei nr.16/2016 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție- Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, putându-se concluziona că acțiunile enumerate în cuprinsul art. 49 alin. (1) al Legii nr.129/2019 alin. (1) lit. a), b) și c) reprezintă modalități ale elementului material al infracțiunii. Spălarea de bani este o infracțiune la care elementul material se realizează prin șapte modalități alternative (schimbarea, transferul, ascunderea, disimularea, dobândirea, deținerea sau folosirea). Raportat la caracterul alternativ al elementului material al infracțiunii de spălare de bani se poate conchide că realizarea oricarei modalități a elementului material va contura săvârșirea infracțiunii de spălare de bani.

În altă ordine de idei, infracțiunea de spălare de bani are un caracter autonom și poate fi urmărită separat de infracțiunea principală. În acest sens, în dispozitivul Deciziei nr.16/2016 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție-Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie, s-a statuat că infracțiunea de spălarea a banilor este o infracțiune autonomă nefiind condiționată de existența unei soluții de condamnare pentru infracțiunea din care provin bunurile.

Potrivit Legii nr.129/2019, cu modificările și completările ulterioare, constituie circumstanță agravantă săvârșirea infracțiunii de spălare a banilor de către furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii în exercitarea activității lor profesionale.

În cazul săvârșirii infracțiunii de spălare a banilor se aplică dispozițiile privind confiscarea bunurilor din Codul penal. Dacă bunurile supuse confiscării nu se găsesc, se confiscă echivalentul lor în bani sau bunurile dobândite în locul acestora.

Finanțarea terorismului reprezintă o amenințare globală la adresa securității statelor care necesită o abordare coordonată și concertată din partea autorităților naționale și internaționale. În acest context, furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii pot constitui un sector atractiv pentru entitățile teroriste, având în vedere diversitatea serviciilor prestate.

Potrivit Legii nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, constituie infracțiune de finanțare a terorismului colectarea sau punerea la dispoziție, direct ori indirect, de fonduri, licite sau ilicite, cu intenția de a fi folosite sau cunoscând că acestea urmează a fi folosite, în tot ori în parte, pentru săvârșirea actelor de terorism sau pentru susținerea unei entități teroriste și se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani și interzicerea unor drepturi.

Tentativa la infracțiune de finanțare a terorismului se pedepsește, iar regimul juridic al acesteia este guvernat de dispozițiile art.32 din Codul penal.

Furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii trebuie să conștientizeze că fenomenul spălării banilor și finanțării terorismului este un proces infracțional complex. În vederea surprinderii tendințelor și conturării unor tipologii în această materie, un comitet de experți FATF a elaborat raportul *Money Laundering & Terrorist Financing Typologies, 2004-2005*. În cuprinsul raportului au fost analizate conceptele de bază ale procesului de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, astfel:

Metoda - implică combinarea unor tehnici, mecanisme și instrumente care conturează o procedură particulară pentru desfășurarea activității de SB sau FT.

Tehnica - implică o acțiune sau o modalitate specifică prin care se desfășoară activitatea de SB sau FT. Tehnicile în contextul SB/FT pot include structurarea tranzacțiilor, amestecarea fondurilor legitime cu cele ilegite, subevaluarea sau supraevaluarea bunurilor, depunerea de fonduri într-un cont bancar, transmiterea de fonduri prin transfer bancar internațional, etc

Mecanismul - este un sistem prin intermediul căruia se realizează o parte a procesului de SB sau FT. Sunt mecanisme instituțiile financiare, cazinourile online, entități corporative, etc.

Instrumentul - este un obiect care este utilizat în procesul de SB sau FT. Exemple de instrumente SB/FT includ fonduri în numerar, cecuri, scrisori de credit, metale și pietre prețioase, proprietăți imobiliare, valori mobiliare, etc

Schemă: o schemă SB sau FT este procesul care combină diverse metode (tehnici, mecanisme și instrumente) într-o structură infracțională.

Tipologie: o serie de scheme de combatere a spălării banilor sau a finanțării terorismului care par a fi construite într-un mod similar sau utilizând aceleași metode sau metode similare. Prin studiul tipologiilor SB/FT, se pot detecta punctele slabe care vor permite dezvoltarea unor contramăsuri adecvate.

Spălarea banilor și actele de terorism constituie încălcări extrem de grave ale valorilor sociale protejate într-un stat de drept, ceea ce impune ca furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii să respecte în integralitate obligațiile derivate din legislația aplicabilă în materia SB/FT, să dezvolte în mod real o cultură a conformității la nivelul entității și să conștientizeze riscurile la care pot fi expuși.

Bibliografie:

Legislație națională

1. Constituția României;
2. Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, cu modificările și completările ulterioare;
3. Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare;
4. Legea nr.129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare;
5. Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, cu modificările și completările ulterioare;
6. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale aprobată prin Legea nr. 217/2009, cu modificările și completările ulterioare;
7. Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil;
8. Legea nr. 31/1990 privind societățile, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
9. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2022 privind modificarea și completarea Legii nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare;
10. Ordin nr. 37/2021 privind aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, pentru entitățile raportoare supravegheate și controlate de Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor;
11. Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare.

Legislație internațională

1. Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE transpusă în legislația națională.
2. Directiva (UE) 2024/1640 a Parlamentului European și a Consiliului privind mecanismele care trebuie instituite de statele membre pentru prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 și de modificare și abrogare a Directivei (UE) 2015/849 în curs de transpunere în legislația națională.
3. Directiva (UE) 2018/1673 a Parlamentului European și a Consiliului privind combaterea prin măsuri de drept penal a spălării banilor transpusă în legislația națională.
4. Directiva (UE) 2024/1226 a Parlamentului European și a Consiliului privind definirea infracțiunilor și a sancțiunilor pentru încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii și de modificare a Directivei (UE) 2018/1673 transpusă în legislația națională.

Publicații

1. Recomandările FATF
2. Notele Interpretative la Recomandările FATF.
3. Raportul privind Evaluarea Națională a Riscurilor de Spălare a Banilor și Finanțare a Terorismului pentru perioada 2018-2020,
4. Raportul de Evaluarea Sectorială a Riscurilor de Spălare a Banilor și Finanțare a Terorismului pentru sectorul furnizorilor de servicii pentru societăți sau fiducii, alții decât cei prevăzuți la lit. e) și f) din art. 5 alin. (1) din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, 2025.
5. Manual de Instruire privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului elaborat în cadrul Proiectului Phare RO99-IB/JH-02, 2002.
6. Money Laundering & Terrorist Financing Typologies, 2004-2005.
7. Guidance for a Risk-Based Approach for Trust & Company Service Providers (TSCPs), FATF, Paris, 2019.